Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
5467300

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

In deze bijlage wordt u geïnformeerd over een aantal toezeggingen en moties op het gebied van terrrorismebestrijding.

Versterkingsgelden
Tijdens het commissiedebat terrorisme en extremisme van 20 december 2023 heb ik uw Kamer toegezegd om enkele voorbeelden van geëvalueerde interventies, die zijn bekostigd vanuit de versterkingsgelden, aan uw Kamer toe te lichten.[1] Gemeenten leggen inhoudelijk verantwoording af aan de gemeenteraad. Desalniettemin moedigt de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) *evidence based* werken ten zeerste aan. Zo organiseert de NCTV sinds 2023 een jaarlijkse themadag waar gemeenten *good practices* en ervaringen uitwisselen ten aanzien van de inzet van de versterkingsgelden. Aanvullend ondersteunt de NCTV gemeentelijke evaluaties vanuit de versterkingsgelden. Zo evalueren gemeenten specifieke interventies, onderdelen van de lokale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme en hun lokale aanpak als geheel. Deze evaluaties gaan zowel over onderdelen van de lokale aanpak die zijn gefinancierd met versterkingsgelden als door de gemeente zelf. Beschikbare openbare voorbeelden zijn onder andere de evaluaties van de gemeente Arnhem en de gemeente Venlo.[2]

Een flink deel van de versterkingsgelden aan gemeenten gaat naar training en kennisbevordering van professionals binnen de lokale aanpak, verzorgd door het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering. Deze trainingen worden structureel geëvalueerd en op basis hiervan doorontwikkeld. Meer specifieke voorbeelden van geëvalueerde preventieve interventies zijn de projecten 'Vrijheid, Identiteit en Polarisatie' en 'Mij en Mij (jr.)' Deze zijn in 2021 geëvalueerd in opdracht van de gemeente Den Haag.[3] In deze interventies worden jongeren en kinderen in het onderwijs weerbaarder gemaakt tegen de invloeden met een mogelijk radicaliserende of polariserende werking. De onderzoekers hebben geconcludeerd dat de projecten een positief effect hebben op de kennis en de houding van deelnemers op fundamentele thema's als identiteit, diversiteit en de Nederlandse Grondwet. Ook kiezen gemeenten ervoor om reeds geëvalueerde en effectief bewezen interventies in te zetten, zoals de Bounce methodiek. Deze methodiek biedt op een laagdrempelige manier oefeningen om met jongeren te werken aan hun weerbaarheid.[4]

Opvolging ideologische duidingen
Tijdens het plenair debat over gegevensverwerking in de persoonsgerichte aanpak van radicalisering en terroristische activiteiten van 13 maart jl. heb ik uw Kamer toegezegd om u nader te informeren over de uitwerking en aanbevelingen die voortvloeien uit het WODC rapport inzake ideologische duidingen. Op 5 juli 2023

[1] Geregistreerd onder nummer: TZ202401-001
[2] Universiteit Utrecht. Al doende leren. Een evaluatie van de Arnhemse radicaliseringsaanpak. 4 september 2019; Radar Advies. Evaluatie aanpak radicalisering Gemeente Venlo. 26 oktober 2020.
[3] Radar; A.G. Advies; Verwey Jonker instituut. Werken aan weerbaarheid van Haagse leerlingen. Een evaluatie van de projecten VIP, MIJ en MIJ jr. 5 juli 2021
[4] Evaluatie 'BOUNCE Up Tool: Research Findings and Policy Implications' Ghent University, Faculty of Law and Criminology, Institute for International Research on Criminal Policy' maart 2018

heb ik uw Kamer geïnformeerd over een onderzoeksrapport van de WODC naar de totstandkoming en kwaliteit van ideologische duidingen, het toezicht erop en beroepsmogelijkheden ertegen.[5] Het WODC heeft dit onderzocht in vier ketens: de preventieve, de strafrecht-, de detentie- en de jeugdbeschermingsketen. De NCTV is sindsdien gestart met coördinatie van de opvolging van de aanbevelingen in het rapport. Dit doet de NCTV in nauwe samenwerking met overheidspartners die in de genoemde ketens beleidsmatig betrokken zijn bij ideologische duidingen. De eerste resultaten worden eind 2024 verwacht en zal ik vanzelfsprekend met uw Kamer delen.

Motie over samenwerking gemeenten
Bij de behandeling in de Tweede Kamer van de Wet coördinatie terrorismebestrijding en nationale veiligheid op 23 oktober 2023, nam uw Kamer een motie aan van het lid Michon-Derkzen[6] waarin de regering wordt verzocht via de VNG bij gemeenten te inventariseren wat hun ervaringen zijn met de NCTV, welke knelpunten zich in de praktijk voordoen bij de samenwerking met de NCTV, te bezien of de wet voldoende basis biedt om de knelpunten op te lossen, en de Kamer hierover begin 2024 te informeren. De inwerkingtreding van de wet is in afwachting van de totstandkoming van de algemene maatregel van bestuur. De uitvoering van deze motie wordt meegenomen in de invoeringstoets die naar aanleiding van de motie van de leden Mutluer en Sjoerdsma een jaar na inwerkingtreding van de wet wordt uitgevoerd[7], zodat aan de hand van concrete eerste ervaringen met de wet, gefundeerd een uitspraak worden gedaan over hoe deze wet in de praktijk werkt en wat de ervaringen van de gemeenten hiermee zijn. En dan is op één moment, een jaar na inwerkingtreden van de wet, alle relevante informatie voorhanden om zo nodig bij te sturen.

[5] Kamerstukken II 2023/2024, 29 279, nr. 806.
[6] Kamerstukken II, 2023-24, 35 958, nr. 19.
[7] Kamerstukken II, 2023-24, nr. 18.